

26/07/2023

После 100 година на гробу свог чукундједа генерала Можај-Можаровског

На празник иконе Пресвете Богородице Тројеручице, 25. јула 2023, у Херцег Новом, на руском гробљу крај Храма Св. Теодора Ушакова одржан је помен генералу Константину Калиниковичу Можај-Можаровском и његовим преминулим сродницима: Наталији, Јелени, Леониду и Ивану. Помен је служио старешина храма протојереј-ставрофор Обрен Јовановић, архијерејски намјесник херцегновски, а присуствовале су му чукунунуке генерала Можај-Можаровског – Нана Шамугија (из Петрограда, Русија) и Тамара Шукара (из Зрењанина) са својом породицом.

Ово је први пут после стотину година да је неко од директних потомака генерала К. К. Можај-Можаровског био на гробу и да је одслужен помен за покој његове душе.

На крају помена о. Обрен се обратио породици, нагласивши да је овај дан колико велики у историји њихове породице, толико и потресан – дан у ком се радују и живи и упокојени због поновног сусрета. Он је истакао да је историја генерала Можаж-Можаровског и његове породице прави примјер како ништа на овој земљи није постојано, и како смо ми хришћани позвани да се утемељујемо у ономе што је једино трајно и неразрушиво – Небески Јерусалим, који је једино наше трајно пребивалиште, и у коме ћемо се, милошћу Божијом, сви опет једнога дана окупити, независно од тога у ком смо крају свијета рођени и сахрањени. Отац Обрен је захвалио потомцима генерала Можаж-Можаровског на показаној жртви и љубави и на њихов упорности да истраже и открију судбине својих предака.

Након помена сви заједно су обишли Храм Св. Теодора Ушакова и руско гробље, а о. Обрен их је упознао са историјатом и гробља и храма на њему подигнутог.

Генерал К. К. Можаж-Можаровски је рођен 17. маја 1857. Школовао се у Кијевско-владимирској војној гимназији, а потом и у Првом Павловском заводу, на службу је ступио 28. августа 1875, у којој је успјешно напредовао све до чина генерал мајора, који је добио 1915. године. Био је носилац низа одликовања: Св. Станислава II степена (1898), Св. Ане II степена (1903), Св. Владимира IV степена (1909), Св. Владимира III степена (1914) и Св. Станислава I степена (1917).

Емигрирао је из Русије у новембру 1920, испловивши последњим паробродом „Генерал Корнилов” из Севастопоља, са бароном Врангелом (генерал Петар Николајевич Врангел). Пароброд је 15. новембра кренуо ка Керчу (источни Крим), а одатле је 17. новембра отпловио за Цариград, где је стигао 19. новембра.

Даљи пут генерала Можаж-Можаровског није до краја утврђен. Претпоставка је да се у путу разболео и да се, већ болестан, придружио ћерки Елени Константиновној Никифоровој и њеној породици у Дубровнику, гдје се и упокојио, па је сахрањен на руском гробљу у Херцег Новом. Друга пак претпоставка јесте да га је ћерка, већ болесног пронашла у Херцег Новом, и ту га и сахранила након његовог упокојења. Он се упокојио 11. јануара 1921. године и сахрањен је на руском гробљу у Херцег Новом.

Елена Константиновна Никифорова и њен супруг Леонид Васиљевич Никифоров (артиљеријски пуковник) су са својом децом Људмилом и

Константином напустили Крим на самом почетку евакуације. Они су 31. а одакле су стигли 27. новембра 1920. у Године 1922. у Дубровнику им се родио ди низ селидби – Далмација, Београд, ају – Зрењанин, у ком су и остали.

mitropolija.com